

Ekwo Esuta

Eze-nwanyị, bụ Vashiti ekwefuru ji iya ike

1 ¹Owa-a bụ iphe, nwụru teke Kuzakusesu shi buru eze; mbụ Kuzakusesu ono, shi buru ishi mkpükpu ụkporo ishii l'esonaa; e -shi l'alị Indiya jasụ l'alị Kushi. ²Teke ono bẹ eze, bụ Kuzakusesu shi nodu l'aba-eze iya lẹ m kpükpu Susa, bụ ishi m kpükpu alị ono.

³O be l'apha, kwe iya apha eto, o watarụ abụ eze; o shiaru ndu-ishi l'alị-eze iya nri; waa ndu-ozi iya g'ephe ha. Ndu-ishi ndu ojogu ndu Peshi-ya; yele kẹ ndu Midiya; waa ndu nweru ẹnya; mẹ ndu-ishi lẹ m kpükpu lẹ m kpükpu, nökota iya l'eka g'ọ ha bẹ o yekötaru lẹ nri ọbu. ⁴Obo-iphe ono bẹ ọ boru ụkporo abalị tete mgburugburu. O gude teke ono goshi ge ya bụ-be eze, nwenükaru iphe; waa gẹ ya habe shii bya adụ-bekwapho biribiri.

⁵A bo-ghechaephō ọbo-iphe ono; eze kua ndu bu lẹ m kpükpu Susa, bụ ishi m kpükpu alị-eze iya lẹ nri ephe noru ujiku esaa k'iche. Eka ephe nọ bọ ọbo-iphe k'ono bụ l'eka dù g'oma-unuphu l'ime mgbabu ibe-eze. Onyemonye bẹ o yeru lẹ nri ono; ndu ha shii mẹ ndu ha nwanshị. ⁶Iphe, e gude dozia eka ọbu g'ọ maa mma bụ upfu erekwa-ochaa; waa ophu dù urwukpu-urwukpu. E gude oghu ochaa; waa k'urwukpu urwukpu liko-ta l'ishishi upfu erekwa ono. E wota ishi oghu ono ishi iya ophuu woru lia l'echi m kpola-ochaa, e moberu l'itso, e meru l'ogbu-nwịnvwii m kpuma, a kpobegbaaru l'eka ono. Lọma eka ono bẹ e gude m kpuma ere ire, dù iche iche chia oma alị iya; bya eworu iphe, aazẹ azẹ, e meru lẹ m kpola-odo-do; yele m kpola-ochaa doo ya. ⁷Upyi, e gude ngua mée mbokwu ono bẹ e mekötaru lẹ m kpola-ododo; témé ọ gbakota iche iche. O to nwedu ophu yee ibe iya gbagba nanụ. Mee, ndu eze anguje dükpo shii; kélé eze saru eka ọkpobe asasa kwakobé ọbo-iphe ono. ⁸Eze türü ekemu sụ g'a haa ndu ẹbyaa ono g'onyenonu ngua g'ọ dù iya. Iphe, meru nụ buru l'eze suhawaru ndu e yeru kẹ mée l'eka g'ephe nuje onyemonye iphe, ọ suru g'a nụ iya.

⁹Eze-nwanyi, bụ Vashiti shikwaarupho ụnwanyi nri ọbo-iphe l'unuphu ibe eze, bụ Kuzakusęsu. ¹⁰O be lẹ mbóku, kwe iya ęsaa; eze, bụ Kuzaku-sęsu nguchaa mée; ęhu tsolahaa ya ụtso l'eka mée atsü iya. O zia ụmadzu ęsaa, anoduje eleta ibe eze ęnya, ępha phę bụ Mehumanu; waa Bijuta; waa Habona; waa Biguta; waa Abaguta; waa Zetaru; waa Karukasu; ¹¹g'ephe je ekuaru iya eze-nwanyi, bụ Vashiti. O sụ g'o kpuru okpu eze-nwanyi iya gude bya egoshi ndu-ishı; mē onyemonye nō l'eka ono onwiya; g'ephe húma g'o mabe mma; noo kélé ọ dū ùbvù l'eña. ¹²Noo ya; ndu-ozi ono jechaa je ezia iphe, eze ziru; eze-nwanyi, bụ Vashiti ji ka ejeje. Eze nümaephō l'onoo iphe, o pfuru; ęhu ghuahaa ya eghu; ọ voru ọku wúa ęhu.

¹³Eshinu ọ bụ omelalị g'eze kpatajeeda ndu maru k'ekemu-ali; waa k'ikpe, pfuru ọto ishi; tème l'o mee iphe, ọobyá ememe; bẹ́ eze chí-ko-shiru phę idzu; mbụ ndu mmamiphe, bụ ndu maru iphe, gbaru l'ememe; ¹⁴bya abürü ndu kachaa ya anodu ntse. Ndu ọ chí-koshiru iya bụ Kashe-na; waa Sheta; waa Adumata; waa Tashishi; waa Meresu; waa Masena; waa Memukanu. Umadzu ęsaa ono, shi l'alí Peshiya; waa alí Midiya bụ ndu kachaa anodu eze ntse; bya abürü phę kachaa shii lẹ ndu ejeru eze ozi l'alí ono mgburugburu. ¹⁵O jia phę sụ: “?Bükpoo gụnu bẹ́ ekemu-ali suru g'e mee eze-nwanyi, bụ Vashiti? Eshinu ọ bụ ozi, mu ziru ndu-ozi mu g'ephe je ezia ya bẹ́ ọ jíkaru lẹ ya te emedu.”

¹⁶Noo ya; Memukanu nōdụ l'iphu eze yele iphu ndu-ishı ọphuu sụ: “Eze-nwanyi, bụ Vashiti ta abückwa eze bẹ́ o mesweru kpoloko, l'o me-swefuakwaru ndu-ishı; mékpoo iphe, bụ ndu bukota l'iphe, bükpoo mkpükpu, nogbaa l'alí-eze Kuzakusęsu. ¹⁷Noo kélé iphe, eze-nwanyi, bụ Vashiti meru ono bẹ́ ụnwanyi l'ophu a-nümakwa. Ephe -nümæe ya pho; ephe ekoaha ji phę ọkpa l'ishi sụ: ‘O kwa l'eze-nwanyi, bụ Vashiti bẹ́ eze-nwoke, bụ Kuzakusęsu ziru g'e dutaru iya; ọ jika ejeje.’ ¹⁸Sụ-a; nchi -bya ejihu ntanụ-a bẹ́ ụnwanyi ndu-ishı ndu Peshiya; waa kẹ ndu Midiya ndu nümaru iphe, eze-nwanyi meru a-watakwa epfuru ji phę iphe, meru nụ. E -shi nno; ụnwanyi taa kwabeedu ji phę ùbvù, rwuberu phę nụ. Ụnwanyi emee ęhu awata eghu unwoke, alu phę nụ eghu. ¹⁹Oo ya bụ; ọ -büru lẹ gübę eze bẹ́ e-kwe bükwa iphe, ii-me bụ g'i tua ekemu g'eze-nwanyi, bụ Vashiti ta afütabahe l'iphu ngu. G'eze wokwaru ọkwa eze-nwanyi, ọ bụ; nụ nwanyi ozo, ka iya ree. G'e wokwarupho ekemu ono dee l'ekwo, e deru ekemu, ndu Peshiya; waa ndu Midiya, bụ ekemu, a taa gbanwejedu agbanwe. ²⁰Ekemu ono, iji-tu ono -ngadzuérupho alí-eze ngu l'ophu, bụ alí-eze, paru ęka; ụnwanyi awata akwabę ji phę ùbvù; shita l'onye kachaa shii je akpaa l'onye ọphu kachaa nwanshiji.”

²¹Idzu ono, Memukanu chítaru ono dū eze ree; yele ndu-ishı iya. Oo ya bụ; eze mee g'o pfuru. ²²Eze zia ozi g'e jedzuru l'iphe, bükpoo mkpükpu ono, ọ bụ ishi phę ono; je akarụ phę l'eze suru g'e nwoke nōnụ búru ishi

l'ibe iya. A nodu edejeru ndu nonu ekwo-ozi ono le g'ephe egudeje ede ekwo nkophe; teme ɔhamoha nonu be eedeje iya l'opfu-alị phę nü phę.

Esuta be e meru eze-nwanyi

2 ¹E mechaas g'ehu-eghu ono jidatachaerupho eze Kuzakusəsu; o wata arị ke Vashiti; mbụ k'iphe, ono, Vashiti meru iya ono; waa k'ekemu ono, yébedua tūru tū-doru Vashiti ono. ²Ndu ejeru eze ozi chitari iya idzu su iya: "G'e jenụ achokoo ụnwumgboko, ama mma, nwoke teke ejepfuswee; dutaru eze. ³G'eze hotakwa ndu e-je achikobe ụnwumgboko ono, ama mma ono, nwoke teke ejepfuswe ono; l'iphe, bükpoο mkpükpu, nokota gube eze l'eka g'o ha duta bya edobe l'ulo ụnwanyi l'ibe eze le Susa, bu ishi mkpükpu alị-eze iya. G'e dujekwaru phę onye-ozi ngu, bu Hegayi, bu onye eletajeru eze ụnwanyi iya ẹnya. Gẹ Hegayi mee phę iphe, o gbaru g'e mee phę g'ephe kabaa ama mma. ⁴Teke e mecharu; nwamgboko, kachaa eze ree l'ime ụnwumgboko ono g'ephe ha; g'onye k'ono búru eze-nwanyi nochia ẹnya Vashiti." Idzu ono tsọo eze ntumatu. O tsoo ya egube ono.

⁵Lẹ m kpükpu Susa, bu ishi m kpükpu alị-eze Kuzakusəsu be o dürü onye Jiu, shi l'okpa-ipfu Benjiaminu bu iya nü. Ephə nwoke obu bu Mōdekiyi nwa Jiayi. O bu nwanwa Shimeyi; búru nwanwanwaranwa Kishi. ⁶Kishi ono yi le ndu Nebukadineza kpuru le ndzụ le Jierúsalemu; yele Jiehoyakinu, bu eze ndu Jiu, kpuru lashia alị Babilonu. ⁷Mōdekiyi be ephe le nwamgboko, bu nwa nwune nna iya bu. Ephə nwamgboko ono bu Hadasa. O búru yébedua mefutaru nwata ono; noo kélé ne iya; yele nna iya togboru iya nwa maa. Nwamgboko ono, Ephə iya ozo bu Esuta be ama mma bya adụ ùbvù l'ẹnya. Gẹ ne iya; yele nna iya nwuhuchaaru be Mōdekiyi wotaru iya dobe gẹ nwa iya, o nwúru l'ephə iya.

⁸Noo ya; o be teke e gudeephə ekemu, eze tūru je ara arara; e duta ụnwumgboko, du igwerigwe bya le Susa, bu ishi m kpükpu; duru phę nü Hegayi g'o leta phę ẹnya. E dutakwaphə Esuta bya l'ibe eze; bya eduru nü Hegayi, bu onye anoduje eleta ulo ụnwanyi eze ẹnya g'o leta ẹnya. ⁹Nwamgboko ono, bu Esuta du Hegayi ree l'obu; o je atuko iphe, o gbaru g'e mee ya g'o kabaa ama mma mekötä iya teke ono teke ono; bya anụ iya nri, gbaru iche. O duta iya je edobe l'ulo, kakötä ree l'ulo ụnwanyi eze ono; bya eduta ụnwumgboko esaa l'ibe eze duru nü iya g'ephe yejeru iya eka.

¹⁰Ophu Esuta akoduru ɔha, o shi; ozoo eka a nwúru iya; noo kélé Mōdekiyi suru iya g'o to pfushi iya. ¹¹Mōdekiyi be anoduje ejephe le mgboru oma-unuphu ulo ụnwanyi eze ono mbóku-mbóku g'o maru ?eħu du-a Esuta ree; waa g'o maru g'oomē ala.

¹²Teme nwamgboko ejeshia l'iphu eze Kuzakusəsu; be oo-nódzuada ɔnwa iri l'ebó mekötä iphe, a gushiru g'ウンanyi gudeje mee onwophę

ome-mma. ṁnwa ishii bę ęphe e-gude nyia manu mérü. ṁnwa ishii k'ophuu bę ęphe e-gude manu mbeleke; waa əphu eete etete gude memaa onwophe ree.¹³ Onye əphu o gbaru l'ije l'iphu eze bę iphe, o sükpooru l'o dū iya ge ya gude je l'ibe eze; bę aa-nuje onye əbu l'ulo ụnwanyi eze.¹⁴ Onye əbu alapfu eze l'uzenyashi; o be l'utsu echele iya l'o bahü je anodu l'ulo ozo, bükwapho ulo ụnwanyi eze. Onye eleta ibe iya ono enya bu onye ejeru eze ozi, bu Shashugazu, bu onye eletaję ụnwanyi, ndu əphu abu-zidu unyomu eze enya. Nwamgboko k'ono ta alapfubaędu eze gbahaa l'ezu kuru iya l'onwiya.

¹⁵ Esuta, bu iya bu nwamgboko ono, Mòdekayi eme ge nwa iya ono; mbu onye ono, bu nwune nna Mòdekayi, aza Abihelu bę nwuru iya nü ono; bę o rwubeerupho l'alapfu eze; əphu o dudu iphe ozo, o súru g'a nü iya, abuedupho iphe, Hegayi súru g'o gude; mbu onye ono, ejeru eze ozi ono; bya aburu onye eleta ụnwanyi eze enya. Esuta dükota ndu húmaru iya nü l'obu le g'o gude amabe mma.¹⁶ Mbóku, e dutaru Esuta jepfu eze Kuzakusęsu l'ibe iya bu l'ønwa k'iri, bu iya bu l'ønwa Tebetti l'apha k'esaa, o wataru aburu eze.¹⁷ Eze ka eye Esuta obu eme l'ụnwanyi əphuu. Mbü le Esuta ka atuba iya l'enya eme l'ụnwumgboko əphuu. O bürü yébedua bę eze nataru. O woru okpu-eze-nwanyi kpube iya; mee ya; o bürü eze-nwanyi nochia enya Vashiti.¹⁸ Eze bya eshiaru ndu-ishi; waa ndu-ozi iya nri paru eka. Onye o shidoru nri ono bürü Esuta. O zia g'e mee g'a madzuru iya l'iphe, bükpoo əhamoha, nökota iya l'eka; g'onyemonye tuta unme ozi mbóku ono. O mekötaru ndiphe iphe-oma, gbaru onye eze l'ememe.

Mòdekayi agbaru eze ama

¹⁹ Teke e kukoru ụnwumgboko ono k'ugbo ębo ono; bę Mòdekayi no l'önü-oguzo ibe eze.²⁰ Teke ono bę Esuta teke akokwa əha, o shi; ozoo eka a nwuru iya; noo kele Mòdekayi súru iya g'o to koshi iya. Esuta angabejekpoerupho Mòdekayi nchi g'o shi angabejeru iya teke ono, o shi emefuta iya ono.

²¹ Teke ono, Mòdekayi no l'önü-oguzo ibe eze ono; bę Bigutanu; waa Tereshi; ndu-ozi eze labo, eche əguzo ibe eze nche bę ęhu wataru eghu eghu; ęphe chjaha idzu g'ęphe e-shi gbua eze Kuzakusęsu.²² Mòdekayi nümanu idzu ono; bya epfuaru iya eze-nwanyi, bu Esuta. Esuta tüğbua je akoror iya eze su l'oo Mòdekayi pfuru iya ya.²³ E je enyochaa ya; bya amaru l'oo eviya; e woru ụmadzu labo ono je aswi-gbua l'eli oshi. A nödu l'iphu eze dee iphe ono edede l'ekwo akö, eedeje iphe, meru l'alj-eze iya.

Ejo idzu, Hamanu achiru ndu Jiu

3 ¹E mechaas; eze, bu Kuzakusęsu bya akwabę Hamanu nwa Hamedata; onye shi l'eri Agagu ùbvù. Q kwabęru iya ùbvù wolia ya dobe; o kakota ndu-ishi, ęphe l'iya tükorus nödu l'üdu őkwa lanu, shii; l'alj-eze iya.

² Ndu ozi eze g'ephe ha, no l'onu-oguzo ibe eze nodu egbuje ikpere eburu Hamanu iphu l'alị; noo kele eze tūru ekemu su g'e meje iya nno. Obenu le Mōdekiyi te egbujeduru iya ikpere; ophu oobujeduru iya iphu l'alị.

³ Ndu ozi eze, no l'onu-oguzo ibe eze su Mōdekiyi: “?Denu g'o nwūru i tii mejedu iphe, eze pfuru?” ⁴ Mbóku-mbóku ephe epfuru iya Mōdekiyi; obe-nu l'o too yejedu onu yeru phē. Ephe woru iya dooru Hamanu g'a maru ?ephe ahaa Mōdekiyi g'o mee g'oome; kele o pfwarar phē le ya bu onye Jiu. ⁵ Teke Hamanu hūmaru le Mōdekiyi te egbushiduru iya ikpere; ophu oobuduru iya iphu l'alị; o voryu oku wua ehu. ⁶ O nūmachaephō oshilokpa ndu Mōdekiyi bu; o haa k'ari g'e-shi gbua Mōdekiyi kpoloko. O choahaa ge ya e-shi mee ge ndu Jiu, bu ndu ke Mōdekiyi g'ephe ha chīhu l'alị-eze Kuzakusēsu l'ophu.

⁷ O be l'apha, kwe eze Kuzakusēsu apha iri l'ebō, o wataru aburu eze; l'onwa mbu, bu iya bu onwa Nisanu; a tūa “puru”, bu iya bu ido l'iphu Hamanu; shi nno hota onwa lanu; waa ujiku lanu. Ephe tūa ido ono; o daaru onwa k'iri l'ebō, bu iya bu l'onwa Ada.

⁸ Noo ya; Hamanu su eze Kuzakusēsu: “O dūkwaru qha, gbakashihu-ru dzuru ekameka l'iphe, bükpo ohamoha, nökota l'alị-eze ngu l'ophu. Omelalị phē gbafulu iche l'eka omelalị iphe, bu ohozo no; ophu ephe edobejedu ekemu, eze tūru. Uchiru ndu ono be a -haa phē eka be o to bu-kwaru iphe, a-dürü eze le ree. ⁹ O -büru l'o du eze ree; g'eze tūnaa ekemu g'e gbushia phē. E -mewa iya nno be mu a-pfū mkpolā-ochaa, ेrwa iya du unu talentu ụkporo l'ise; g'e woru iya yekoberu eze l'eku iya.”

¹⁰ Noo ya; eze bya agbata echī-eka iya gbē Hamanu, bu nwa Hamedata; oshilokpa Agagu; onye bu oħogu ndu Jiu. ¹¹ Eze su iya: “Dobekpōoro okpoga ngu; je emee ndu ono g'o du ngu.”

¹² O be le mbóku, onwa ke mbu du l'abalị iri l'eto; e kukoo ndu ederu eze ékwo. Ephe bya atukō iphemiphe, Hamanu suru g'ephe dee woru dee l'ekwo nūgbaa ndu no-chiru enya eze; waa ndu-ishi l'ohamoha, no l'eka eze; nukwaa ya pho ndu-ishi ndiphe l'ophu. Ekwo ono be e deru nū ohamoha le g'ephe egudeje ede ékwo nkephē. Ndu nökota nū be e deru iya l'opfu-alị phē nū phē. O buru əpha eze, bu Kuzakusēsu be e gude dee ekwo ono; bya eworu echī-eka iya mee ya iphe-ħubama. ¹³ E zia ndu ezilaje ékwo-ozi ephe gude ékwo ozi ono je ekedzuru l'iphe, bükpo ohamoha, nogbaa l'ali-eze Kuzakusēsu l'ophu; mbu ékwo ono, e deru ekemu, a tūru g'a tukō gbushikötä iphe, bu ndu Jiu l'akpuru ənyanwu lanu; egi-rima mē ogerenya. Mbū g'egbuchaa ụnwanyi mē ụnwiegirima; mē onwa k'iri l'ebō, bu iya bu onwa Ada duepho l'abalị iri l'eto. Ekemu ono sükwarupho: teke e gbuchaaru phē; g'a kwaa iphe phē l'okwata. ¹⁴ Iphe e deru l'ekwo ono be a tūru o buru ekemu su g'anúdzuru iya l'ohamoha g'o buru ekemu dürü phē; wafua g'e mee g'onyenonu maru k'ophu ephe a-kwakōbekwanu eka ke mbóku ono.

15 Eze bya ezia sụ g'e gude ékwo-ozi ono tüğbuja je ezikashịa. Ndu (okpa egwa gbeshi; o bụru phę ejeje. E vuadaru ụzo zia ekemu ono lę Susa, bụ iши mkpükpu. Eze yele Hamanu nōdu angu mē; ndu bu lę Susa deru ye-kete g'ephe nūmachaaru ozi ono.

Mòdekayi epfuru Esuta g'o yeru phę ęka

4 **1** Tòbudu iya bụ Mòdekayi maerupho iphe, anwụ nụ; o ye ęka l'uwe iya zizaha ębo; bya achịta uwe-aphụ ye; kpushi onwiya ntụ; gbafü ọma m kpükpu ara ékwa arashị iya ike. **2** O jebeephō ọnụ-oguzo ibe eze; o pfürü; noo kèle o tó dudu onye yeru uwe-aphụ, eekweje g'o bata. **3** Iphe, bùkpo ohamoha, a n̄ru ékwo ono, e deru ekemu, eze tūru ono bę aphụ atsojeerupho ndu Jiu, bu iya nụ. Ephe agu aphụ; aswị ęgu; ara ékwa. Igwerigwe yee uwe-aphụ bya ekpua onwophe ntụ.

4 Unwumgboko; waa ndu ejeru Esuta ozi bya akoror iya kę Mòdekayi; o bụru aphụ tsoru iya shii. O chiru uwe nụ g'a chijeru iya g'o yee; g'o to yehé uwe-aphụ. E gude uwe ọbu je; ọphu o kwedu iya anata. **5** Esuta bya ekua Hatakú, bụ onye-ozi eze; mbụ onye e yeru g'o jejeru yębe Esuta ozi; zia ya g'o je amaru iphe, atsụ Mòdekayi l'ehu; waa iphe, kpatarụ iya nụ. **6** Noo ya; Hatakú bya ejepfu Mòdekayi l'ęka o pfürü l'edupfu m kpükpu ono, nō l'atatiphu ọnụ-oguzo ibe eze. **7** Mòdekayi bya atuko iphemiphe, nwụru nụ kókotaru iya; kókwaaru iya pho m kpola-ochaa ole, Hamanu kweru ukwe lę ya a-nụ g'e ye l'ęka eedobejeru eze ęku iya; g'e gude mee g'e gbushia ndu Jiu. **8** O bya ewota ékwo, e deru iphe, e deru l'ékwo ekemu pho, eze tūru sụ g'e gbushia ndu Jiu ono; mbụ ékwo ono, e keshidzuru lę m kpükpu Susa ono; nụ Hatakú g'o goshi Esuta; gude kóoru iya ya g'o doo ya ęnya. O zikwapho g'e zia Esuta g'o jepfu eze je arwoo ya g'o phüaru ndu Jiu obu-imemini. **9** Hatakú tüğbuja je atuko iphe, Mòdekayi doru iya dokotaru Esuta. **10** Esuta ziphu iya azụ g'o je akaru Mòdekayi sụ: **11** "Iphe, bụ ndu-ozi eze; je akpaa l'iphe, bụ ndu bu l'ohamoha, dükota l'alí-eze iya g'o ha; mawaru l'ọ tó dudu nwoke mē nwanyị, byaru atugbu jepfushia eze lę teke o nō l'okpoku; ọphu o bụdu l'eze kuru iya. Onye meru nno bùkwa iphe, ekemu pfuru bụ g'e gbua onye Ọbu ebugbugu; gbahaa l'ọ bụ uche eze g'onye ono nōdu ndzụ; ọ machịarụ onye Ọbu mgborø-eze, e meru lę m kpola-ododo pho. Eze nōakwaru ükporo abalị l'abalị iri; o to kuduru mu oku."

12 A bya ezia Mòdekayi ozi, Esuta ziru; **13** o ziphu ozi azụ g'o je asụ iya: "Ta arıkwa l'eshi ọphu i nō l'ibe eze bę gübuedua a-bùru onye Jiu lanụ, a-wafụ nụ g'e te egbu ngu; **14** kèle o -bùru l'i nō-kirishiru nta-a; ọphu i yeduru ọnụ bę ee-shikwa l'ụzo ozo dzota ndu Jiu. Ole gübuedua; mē ndibe nna ngu a-bùkwanuru m kpurupyata. ?Buhunu onye maru ?bụ iphe, meru g'o gude e mee ngu; i nōdu l'okwa eze-nwanyị bụ g'i yeta ęka l'iphe, anwụ nta-a?"

¹⁵Esuta ziphukwa ozi azu ozo g'e je ezia Môdekayi su iya: ¹⁶"Tugbua je akpakqo ndu Jiu, bu le Susa g'ephe ha l'eka lanu; unu aswia egwu pfuru nu Chileke l'iswi ehu mu. G'unu no'o ujiku eto eswe l'eniyashi; g'unu te erishi nri; ophu unu etsushi okoro l'onu. Mbédúa yele ụnwumgboko, ejeru mu ozi e-mekwapho nno. E -mechaan nno bę mu e-jepfu eze. A makwaru-a l'ekemu suru l'o to dudu ree. Ole mu e-je; o -bürü le mu a-nwühu ge mu nwühuro."

¹⁷Môdekayi tugbua je emekota iphe, Esuta ziru iya g'o ha.

Iphe, Esuta rworu eze

5 ¹O be le mboku k'eto; Esuta wota uwe eze-nwanyi iya yee; bya atugbua je apfuru l'oma-unuphu ibe eze; mbu l'atatiiphu ulo eka eze anoduje. Teke ono bę Eze no l'aba-eze iya l'eka ono woru iphu ghaa l'onu-oguzo. ²O tufuepho enya huma eze-nwanyi, bu Esuta eka o pfuru l'oma-unuphu; ehu ts'o ya ntumatu. O woru mgboro-eze, e meru le mkpola-ododo, o pa l'eka machiaru iya; Esuta byarwuta bya edenyi mgboro-eze ono eka. ³Noo ya; eze jia ya su: "?Bü gunu; eze-nwanyi, bu Esuta? ?Bü gunu bę o du ngu g'eze meeru ngu? O -beta o bürü ge mu kee ali-eze mu ebo nu ngu nanu; mu emeeri ngu iya."

⁴Esuta su: "O -bürü l'o du eze ree; ge gube eze gü le Hamanu swinuru byaru mu le nri ntanu-a; g'unu bya eria nri, mu shiberu gube eze."

⁵Eze zia ozi su l'onye ya byaru ahuma g'o buakwaru Hamanu; k'ophu ephe l'iya a-tugbu je aza Esuta enu. Oo ya bü; eze yele Hamanu tugbua jeshiaru Esuta le nri, o yeru phę. ⁶Ephe tuko ngunyaephoh mée; eze ji-kwa Esuta ozo su iya: "?Bü gunu bü mkpa ngu obu ge mu meeru ngu iya? Mbü; ?bü gunu bę o du ngu ge mu meeru ngu? O betakpo o bürü ge mu kee ali-eze mu ebo nu ngu nanu; mu emeeri ngu iya."

⁷Esuta su: "Iphe, bü mkpa mu bya abürü iphe, o du mu g'e meeru mu bü: ⁸O -bürü le mu du gube eze l'obu; teme o du gube eze g'i meeru mu iphe, mu arwo ngu; bę iphe, mu arwo bü ge gube eze gü le Hamanu byanru mu le nri, mu e-shiru unu echelle. Teke unu byaerupho echelle; mu eyee onu laji ono, gube eze jiru mu ono."

Hamanu achi idzu egbu Môdekayi

⁹Mboku ono bę Hamanu gude ehu-utso teru eswa lashja. Obenu l'o hu-maerupho Môdekayi l'onu-oguzo ibe eze; bya ahuma l'o to gbeshiduru agbeshi; ophu o goshiduru l'okwabe iya ùbvù; ehu ghushiahaa Hamanu eghu ike. ¹⁰O meshikpoephoh ike byabę eka l'obu lashja; mbu Hamanu. O larwua bya ezia; e je ekukqo ndu ɔnyà iya phę; waa nyee ya, bü Zereshi. ¹¹O nodu l'atatiiphu phę wata aba abaa ge ya nweberu iphe; waa ge ya nwüta-beru ụnwü igwe; waa g'eze gude kwabę-beru iya ùbvù, ha shii; bya emee ya; o bürü iya kachaa shii le ndu eze meru ishi; waa ndu ejeru

eze ozi.¹² O sụ: “O kwa mbedula kpoloko bụ onye eze-nwanyị, bụ Esuta suru g'o tsoru eze byaru iya lẹ nri. O yekwarụ mu pho lẹ nri gẹ mu tsoru eze echele. ¹³ Obenu l'iphemiphe ono te emeduru mu ẹhu-ụtso; eshinu oobujeru; mu -ghatashịa; mu ahụma onye Jiu pho, bụ Môdekayi l'ọn-oguzo ibe eze.”

¹⁴ Nyee ya ono, bụ Zereshi; yele ndu ṧonyà iya phē ono g'ephe ha sụ iya: “Zia g'e je emetarụ ngu oswebe, aaswigbuje nemadzụ; g'e mee ya g'eli iya dụ ụkporo nkwo-eka labo lẹ nkwo-eka iri. O -rwuepho l'utsu echele; l'i pfuaru eze g'a kpüta Môdekayi je aswị-gbua l'eli oswebe ono. Qo ya bụ; g'ligude ẹhu-ụtso tsoru eze; unu ejeshia l'eka e yeru unu lẹ nri.”

Idzu ono dụ Hamanu ree shingushingu; ọ tüğbua je ezia; emee oswebe, aaswigbuje nemadzụ obu dobe.

Eze akwabę Môdekayi ùbvù

6 ¹O be l'enyashi mbóku ono; ophu mgbenya te ekwedu atụ eze; o zia g'e je ewotaru iya ẹkwo akọ iphe, e deru iphe, anwụ l'alị-eze iya. A bya aqúaru iya ya. ²L'ekwo ono bẹ a gütaru lẹ Môdekayi gbajeru ama lẹ Bigutana; yele Tèresihi, bụ ndu-ozi eze, shi echetu eze oguzo ibe iya nche; chürü idzu g'ephe gbua eze, bụ Kuzakususu. ³Eze jia sụ: “?Bụ ùbvù gunu bẹ a kwabéjeru Môdekayi mee g'a maru ẹpha iya lẹ k'iphe ono, o meru ono?”

Ndu ejeru eze ozi sụ: “O tọ dukwa iphe, e meru iya.”

⁴Eze jia sụ: “?Q dñru onye nọ l'oma-unuphu ibe mu?”

Ọ bñru teke ono bẹ Hamanu abatakpoephō l'oma-unuphu, nọ l'azụ ibe eze; gẹ ya pfuaru eze k'aswị-gbu Môdekayi l'eli oswebe ono, ọ kwa-kóberu, aa-swị-gbu iya ono. ⁵Ndu ozi iya sụ iya: “O kwa Hamanu nọ l'oma-unuphu.”

Eze sụ g'e kua ya g'o bata.

⁶Hamanu bataephō; eze jia ya sụ: “?Bükpoo gunu bẹ ee-meru onye eze eme g'o kwabę ùbvù?”

Oriri, gbabataru Hamanu l'obu teke ono bụ l'ọ tọ dñdu onye ọzo, eze a-nodu arị k'akwabę ùbvù, abụdu yebuedua.

⁷Tobudu iya bụ; Hamanu sụ eze: “Iphe, ee-meru onye ọ dụ eze g'o kwabę ùbvù ⁸bükwa g'a chíta uwe, eze yejewaru; l'a kpüta ịnya, eze gbajewaru; mbụ ịnya ophu e kpuberu okpu-eze l'ishi. ⁹G'a chíta uwe ono; kpüta ịnya ono nụ onye lanụ lẹ ndu-ishì, a kachaa amaru ẹpha phe l'alị-eze ngu-a. G'e yee onye ono, eze eme g'o kwabę ùbvù ono uwe ono. G'onye ono nodu l'eli ịnya ono g'e gude iya ngụ-phekota edupfu mkpükpu-a; araru iya ọha arara sụ: ‘Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'o kwabę ùbvù baa-oo!’”

¹⁰Eze sụ Hamanu: “Ngwa! Je achíta uwe ono; waa ịnya ono je atuko g'i pfushiru ono meeru Môdekayi, bụ onye Jiu, anoduje l'ọn-oguzo ibe eze. G'o tọ dukwa iphe ono, i pfushiru ono mẹ nanụ, ii-mephodo!”

¹¹Noo ya; Hamanu bya achịta uwe ono; bya akpụta ịnya phọ. O woru uwe ono kpua Modekayi; bya edoberu iya ịnya ono; o nyikota nodu iya anqo l'eli okpurukpu; o duru iya kwaseru ngu-phekọta angụngu l'edupfu mkpukpu ono; ara iya arara asuje: “Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'o kwabè ùbvù baa-oo!”

¹²E mechaa; Modekayi laphu azu l'omu-oguzo ibe eze. Obenu le Hamanu nyigobeerupho mekebe egwegwa; guru aphụ vuru eka l'ishi lashịa unuphu ibe iya. ¹³Q larwua je atuko iphe, nwukotaru nu kokotaru nyee ya, bu Zereshi; waa ndu ephe l'iya eshi ọnyà g'ephe ha. Ndu akpo-zijeru iya uze; waa nyee ya ono, bu Zereshi su iya: “O -buru eviya le Modekayi bu onye Jiu; mbu onye ono, iphe e-me ngu nu gububewaru ishi l'eka o no ono; be o to dukwa iphe, ij-du ike emebata iya. Qo ya be e shifutaje l'eka kponyia ngu ẹnya.”

¹⁴Ephe gudekwadu iphe ono l'eka epfu; ndu-ozi eze bya ekua ya. Ephe gude qoso duru iya jeshia le nri ono, Esuta kwakoberu ono.

Aaswi-gbu Hamanu

7 ¹Tobudu iya bu; eze yele Hamanu jeshia ibe eze-nwanyi, bu Esuta g'ephe rigba nri. ²Ephe wataepho angu mee le mboku k'ebo ono; eze jia qozo su: “Eze-nwanyi, bu Esuta; ?bu gunu bu mkpa ngu obu? Pfua ya ge mu meeru ngu iya. ?Bu gunu bu iphe obu, o du ngu ge mu meeru ngu? O betakpooru o buru ge mu kee ali-eze mu ẹbo be i rworu mu; be ee-mekwaru ngu iya.”

³Eze-nwanyi, bu Esuta su iya: “Gube eze; iphe, mu arwo ngu bu: O -buru le mu du ngu l'obu; teme o dukwa ngu phọ ree; jiko hanaa mu ge mu nodu ndzu. Teme l'i hafukwapho ndibe mu g'ephe nodu ndzu; o kwa iya bu iphe, o du mu g'i meeru mu. ⁴Noo kele mu le ndibe mu be e rewaru g'e gbushikota l'ophu. Mbu l'e rewaru anyi g'e mee g'anyi buru mkpurupyata. O -bu l'e rekpoorunu anyi g'anyi buru ohu me mu te epfukwa opfu; kele egube iphe-ehuka ono ta agbaduru g'e gude iya papfuta eze bya iya epfuchi nchị.”

⁵Eze Kuzakuseus jia eze-nwanyi, bu Esuta su iya: “?Bu onye be o bu? Denu nwoke, turu ama eme iphe, du nno?”

⁶Esuta su: “Onye oğogu anyi obu; bya aburu onye achị anyi le njo obu bukwa ejo Hamanu-a!”

Ndzu rwuta Hamanu l'iphu eze; yele eze-nwanyi. ⁷Eze gude ehu-eghu gbesi; paru mee ono haa; jeshia le mgbabu ibe iya. Hamanu humaepho l'eze be chibuwaru l'ime obu iya l'oo-meghe nkiya; o tsukpaa l'azu ge ya rwo eze-nwanyi, bu Esuta g'a hakpo ya nu ge ya nodu ndzu.

⁸O buerupho teke Hamanu daru kpurumu l'iphu eze-nwanyi arwo iya l'eka o no anqo; dakobe oshi be eze shiepho le mgbabu phọ buru phere-keteke. Eze bua mkpu su: “?O gbé emefuanu g'o gude eze-nwanyi jepfu l'atatiiphu mu; l'ibe mu-a?”

Ọ bụru epfuzeta, eze epfuzeta iya; e gude Hamanu kechia ya iphu.

⁹Habona; onye lanụ lę ndu-ozi eze sụ: "O nwekwarụ oswebe, aaswi-gbuje nemadzụ, dụ ụkporo nkwo-eka labo lę nkwo-eka iri l'eli, Hamanu meru dobe l'ibe iya. Onye o meru iya doberu bụru Môdekayi; bụ onye gbajeru ama ejo idzu pho, a chijeru gube eze pho; shi nno dzoo ndzụ ngu-a."

Eze sụ: "Unu je aswi-gbua ya l'oswebe ono!"

¹⁰Noo ya; e je eworu Hamanu swi-gbua l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadzụ, o shi mee doberu Môdekayi ono. E mechaan nno; obu jidata eze.

Ekemu, eze tñru tñ-doru ndu Jiu

8 ¹Mbóku onokwapho bẹ eze, bụ Kuzakusesu woru ụlo Hamanu, bụ onye ọhogo ndu Jiu nụ eze-nwanyi, bụ Esuta. Môdekayi wata abyat atatiphi eze; noo kélé Esuta koru eze g'ephe l'iya gude bụru. ²Eze bya agbata echí-eka iya, o natarụ Hamanu nụ Môdekayi. Esuta bya emee Môdekayi onye eleta ụlo, Hamanu shi nweru enya.

³Esuta bya epfurụ opfu yeru eze ozo; bya adaa kpurumu lę mgboru ọkpa eze; raahaa erekwa; wata iya arwörwo g'o mebyinnaa ejo idzu ono, Hamanu, onye shi l'eri Agagu chíru l'ehu ndu Jiu ono. ⁴Eze ono woru mgboró-eze e meru lę mkpola-ododo machiaru Esuta; o gbalihu bya apfuri iya l'atatiphi. ⁵O sụ: "O -bürü l'o dù gube eze ree; o -bürü lę mu dù gube eze l'obu; teme i nodu aríkwapho l'oo iphe, pfuru oto; mu bya adu ngu ree l'enya; g'eze tñnaa ekemu dee ya edede; g'o tó dukwa onye a-tuama eme iphe ono, Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu deru l'ekwo g'e mee gę ndu Jiu, bu l'iphe, bụ ọhamoha, nogbaa l'alí-eze ngu mgburugburu; bụru mkpurupyata. ⁶?Denu gę mu e-shi tamia ya lę nshi; nodu húma l'eka ejo-iphe abyapfuta ndibe mu? Mbụ-a; ?denu gę mu e-shi tamia ya lę nshi; nodu ele ndu nwüru mu nü enya; eka eeme g'ephe bụru mkpurupyata?"

⁷Eze Kuzakusesu sụ eze-nwanyi Esuta yele Môdekayi onye Jiu: "O kwa lę Hamanu meru g'o gbushia ndu Jiu bẹ mu gude wota ụlo iya nụ Esuta; bya asu g'e je aswi-gbua ya. ⁸Nta-a bụ g'unu gude ępha eze tñra ekemu ozo l'iswi ęhu ndu Jiu; dee ya edede g'oo-dù unu ree l'obu; wota echí-eka eze mee ya iphe-ọhubama; noo kélé o tó dùdu iphe, e deru woru echí-eka eze mee ya iphe-ọhubama, dñru onye bya ephugha iya nü."

⁹Mbóku ono gedegede bẹ e yeru nemadzụ; e je ekukota ndu edejeru eze erekwo. Mbóku ono bẹ ọnwa k'eto, bụ iya bụ ọnwa Sivanu dù l'ukporo abalí l'abalí ęto. A tñko ekemu, Môdekayi tñru dekota l'ekwo g'a nü ndu Jiu; waa ndu nō-chiru enya eze; waa ndu eze; waa ndu-ishi, nogbaa l'ohamoha ukporo ishii l'esaan ono, nō l'alí-eze Kuzakusesu, a -gbę l'alí Indiya rwua l'alí Kushi. Ekemu ono g'o ha bẹ e gude eka-ekwo ọhamoha nōnu dee; waa l'opfu-alí ndu nokota l'alí-eze ono. Ndu Jiu bẹ e dekwari iya pho nü l'opfu-alí phę; waa g'ephe egudeje ede erekwo nkephe. ¹⁰O bụru ępha

eze, bụ Kuzakususu bẹ Mòdekayi gude dee ẹkwo ono; bya eworu echí-éka eze mee ya iphe-ohubama; woru iya nụ ndu ezilaje ẹkwo-ozi, ndu egudeje ịnya, agba oso shii, a zufuta-doru eze; eje ozi g'ephe zilaa.

¹¹ Ekemu ono, eze tñru ono; mee ḡ ndu Jiu, bu l̄ mkpukpu l̄ mkpukpu nweru ike; ephe dzukobeaaha wata akwabero onwophé ẹnya. K'ophu bụ o -duru mkpukpu; ozoo ohamoha, dzukoberu g'ephe tsoo ph̄ ogu g'ephebe ndu Jiu emee ph̄ g'ephe buru mkpurupyata. G'ephe atuko ephe l'uwanyi ph̄; yele uwegirima ph̄ gbushikota; kwaa iphe ndu ono l'okwata. ¹² Mboku, a tñru onu ḡ ndu Jiu mee iphe ono l'iphe, bükpo ohamoha, n̄ l'alí-eze Kuzakususu; bụ mbóku, ọnwa k'iri l'ebó, bụ iya bụ ọnwa Ada a-dú l'abalí iri l'eto. ¹³ Ekemu ono bẹ e ziru ḡ dee ya l'ekwo keshikota l'ohamoha, nökota nụ; bya atua ya; ọ buru ekemu ḡ mee ya ḡ ndu nonu nümakota; k'ophu ndu Jiu a-kwakobekwanu eka emelata ndu ohogu ph̄ mbóku ono. ¹⁴ Eze tñra ekemu ḡ ndu ezilaje ẹkwo-ozi iya; ndu agbagbaa l'inya ibe eze, bụ ịnya, agba oso shii; tugbua teke ono teke ono je ezikashia ozi ono. Ephe tugbua je ezikashia ya. E zikwapho ekemu ono l̄ Susa, bụ ishi mkpukpu alí-eze Kuzakususu.

¹⁵ Mòdekayi shi l'iphu eze fùtashia; o yewaa uwe eze, dù urwukpu-urwukpu; waa ophu acha ụcha; yele okpu-eze, e gude mkpolà-ododo mee; waa uwe kpowula-kpowula, e gude ọkpobe oghu ochaa kpaa. Ndu bu l̄ Susa tñshia ụzu éhu-ütso teahaa eswa. ¹⁶ Éhu nođu atsø ndu Jiu; ephe nođu ete eswa; mbụ éhu nođu atsø ph̄ ntumatu; a nođu akwabékwa ph̄ pho ùbvù. ¹⁷ Iphe, bụ ohamoha, nonu; waa mkpukpu l̄ mkpukpu, nökota nụ, a nataru ekemu ono, eze tñru ono bẹ ndu Jiu, bukota iya nụ tekotaru eswa; éhu nođu atsø ph̄ ütso. Mbóku ono buru ph̄ eswe ọbo-iphe waa eswe éhu-ütso. Igwerigwe ndu ohozo bya aburu ndu Jiu; kele ephe atsú ndu Jiu ebvù.

Ndu Jiu alwụ-kpe ndu ohogu ph̄

9 ¹ Ọnwa k'iri l'ebó, bụ iya bụ Ọnwa Ada; bya adú l'ujiku iri l'eto, bụ iya bụ mbóku, ee-me iphe ono, eze tñru l'ekemu ono. Mbóku ono bụ mbóku, ndu ohogu ndu Jiu shi arí k'akapyabé ndu Jiu. Obenu l'o mechaaru gha igharaphu; ndu Jiu kapyabé ndu ephe dù ashí. ² Ndu Jiu dzukobekota l̄ mkpukpu, ephe bukota ḡ o ha; l'ohamoha, eze Kuzakususu bụ ishi ph̄ ḡ o hakota; g'ephe tsoo ndu achi ph̄ okpa akphu ogu; ophu ọ dùdu onye dñru ike kpfu ph̄ l'iphu; noo kele ndiphe l'ophu atsukota ph̄ ebvù. ³ Ndu-ishi l'ohamoha ono l'ophu; m̄ ndu n̄o-chiru ẹnya eze; m̄ ndu-ishi ọha; m̄ ndu ejeru eze ozi; yekotaru ndu Jiu eka; kele ephe atsú Mòdekayi ebvù. ⁴ A kabaa amaru Mòdekayi l'ibe eze; teme ńdù iya ngadzuru ohamoha ono, nökota nụ ono g'ephe ha. Teme ọ nođu akakwapho enweru ọkpereha eje.

⁵ Ndu Jiu gude ogu-echi gbushikota ndu ohogu ph̄ g'ephe ha; mee ph̄ g'ephe buru mkpurupyata. Ephe woerupho ndu kpóru ph̄ ashí mee ḡ o dù ph̄ ree.

⁶Lẹ Susa bụ ishi mkpükpu ali-eze ono bẹ ndu Jiu gburu ụnu ụmadzu l'ükporo ụmadzu ise. ⁷Ephe gbukwarupho Pashandata; waa Dalufonu; waa Asupata; ⁸waa Porata; waa Adalaya; waa Aridata; ⁹waa Pamashuta; waa Arisayi; waa Aridayi; waa Vayizata. ¹⁰Ephe n'iri bụ ụnwu Hamanu nwa Hamedata, bụ onye ọhogo ndu Jiu. Ole ephe ta akwaduru iphe phẹ l'okwata.

¹¹Mboku ono gedegegede bẹ e jeru edooru eze ụmadzu ole, e gburu lẹ Susa, bụ ishi mkpükpu ali-eze ono. ¹²Eze sụ eze-nwanyị bụ Esuta: “Ndu Jiu gbuakwaru ụnu ụmadzu l'ükporo ụmadzu ise; waa ụnwu Hamanu ephe n'iri; l'ishi mkpükpu ali-eze mu-a, bụ Susa. ?Bụ onye maru iphe, ephe meru l'ohamoha ndu ophuu? ?Bụ gụnu bụ mkpa ngu; gẹ mu meeru ngu iya? Mbụ-a; ?bụ gụnu bẹ ọ dụ ngu gẹ mu meeru ngu? Pfuaru mu iya; g'e meeru ngu iya.”

¹³Esuta sụ iya: “O -bụru l'o dụ gube eze ree; jiko nñunu ndu Jiu, nọ lẹ Susa ike g'ephe woru iphe, eze tütü l'ekemu g'e mee ntanụ mefụa echele; waa g'ephe je ekobe ụnwu Hamanu ephe n'iri l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadzụ.” ¹⁴Oo ya bụ; eze tütü ekemu g'e mee ya nno. E woru ekemu ono zia lẹ Susa; a pata ụnwu Hamanu ephe n'iri je ekobe l'eli oswebe. ¹⁵Ndu Jiu, nọ lẹ Susa dzukobé lẹ mboku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'eno. Ephe gbua unwoke ükporo iri l'ise lẹ Susa; obenu l'ephe ta akwataduru iphe phẹ l'okwata.

¹⁶Ndu Jiu, phoduru nụ, bụ ndu ono, bukota l'ohamoha ọphu, nökota l'alị-eze Kuzakususu bẹ dzukobekwarupho g'ephe dzota ishi onwophẹ; shi nno tütü nwa unme; ọphu ọ dudu iphe ndu ọhogo phẹ mebaaru phẹ. Ndu ephe gburu dụ ükporo ụnu tete l'ụnu ẹsaा l'ükporo iri; ole ephe ta akwataduru iphe phẹ l'okwata. ¹⁷Iphe-a nwuru mboku, ọnwa Ada dụ l'abalị k'iri l'eto; o be lẹ mboku k'iri l'eno; ephe tütü unme. Ephe woru mboku ono mee eswe obo-iphe; waa eswe ẹhu-utso. ¹⁸Obenu lẹ ndu Jiu, nọ lẹ Susa dzukoberu mboku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'eto; waa k'iri l'eno; o be lẹ mboku k'iri l'ise; ephe tütü unme; mee ya eswe obo-iphe; yee eswe ẹhu-utso. ¹⁹Oo iphe ono meru iphe, ndu Jiu, bu l'ime nwa mkpükpu woru mboku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'eno dobe ọ bụru eswe obo-iphe; yee eswe ẹhu-utso; waa mboku, onyenonu eshije nri je anụ nwibe iya.

Obo-Purimu

²⁰Modekayi tuko iphemiphe ono, nwuru nụ ono dekota l'ekwo. O deru ekwo-ozị nụ ndu Jiu, bukota l'ohamoha, nogbaa l'alị-eze Kuzakususu g'o ha; ndu bu ụzenyi; mè ndu bu ntse; ²¹sụ phẹ: Aphagapha lẹ mboku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'eno; waa k'iri l'ise g'ephe nöduje booo obo-iphe; ²²ké mboku ono, ndu Jiu kabé tütü nwa unme alwu ọgu ephe lẹ ndu ọhogo phẹ; bya aburu ọnwa, aphụ phẹ gbanweru bụru ẹhu-utso; ekwa phẹ gba-nwee bụru obo-iphe. O deru phẹ ekwo sụ g'ephe dobe eswe mboku ono

eswe obo-iphe; yee eswe ęhu-utso; waa mboku, ephe e-shije nri je anu nwibe phę; waa mboku, ephe e-mejeru ndu adụdu g'o du phę iphe-oma. ²³ Oo ya bu; ndu Jiu kweta iphe, Mòdekayi deru phę l'ekwo su g'ephe meje; mbu g'ephe boje obo-iphe ono, ephe watawaru ono. ²⁴ Noo kele Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu, bu onye əhogu ndu Jiu g'ephe ha be chijeru idzu g'oo-shi mee ge ndu Jiu bürü mkpurupyata; bya atuwa "puru", bu iya bu ido; gude maru mboku, ee-gwe phę arakabya g'ephe bürü mkpurupyata. ²⁵ Obenu teke ejio idzu ono rwuru eze nchi; o t̄ua ekemu dee ya l'ekwo g'e wota iphe ono, Hamanu shi chia doberu ndu Jiu ono; mee Hamanu l'onwiya. G'e wota ephe l'unwu iya je ekobe l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadz̄u.

²⁶ O bürü iphe ono meru g'o gude e kua mboku labo ono "Purimu." Eka opfu ono shi bu l'akpuru-opfu, bu "puru." O bürü shita l'iphe ono, e deru l'ekwo-ozi ono; waa l'iphe, ephe humakotaru, nwuru phę nu ono; ²⁷ be ndu Jiu meru iya; o bürü omelali, dürü phę nu; k'ophu ephebedua; waa oshilokpa phę; waa ndu lwapfutaru phę nu e-dobeje ujiku ębo ono iche g'e deru iya l'ekwo nu phę; teme ephe nođu emeje iya teke a suru g'ephe meje iya. ²⁸ Ge ndu unuphu, nonu; me mkpukpu, nonu; waa əhamoha, nonu nyataje mboku ono dobe iya iche; e -shi l'ogbo sweru ogbo. Ge ndu Jiu ta azohajekwa abo obo-iphe ono; ophu oshilokpa phę azohakwa eswe mboku ono.

²⁹ T̄obudu iya bu; eze-nwanyi, bu Esuta nwada Abihelu; yele Mòdekayi onye Jiu bya edee ękwo k'ębo, meru ge k'obo-iphe purimu kabaa eshihu ike. ³⁰ Ephe dee ękwo-ozi ono nukota ndu Jiu, bukota l'əhamoha ükporo ishii l'esaa, nogbaa l'alı-eze Kuzakus̄u. L'ekwo-ozi ono be ephe pfuru phę opfu oma; bya akaru phę ge ndz̄u ba agushi phe; ³¹ g'ephe boje obo-iphe purimu teke gbaru iya nu, bu iphe, Mòdekayi onye Jiu; waa eze-nwanyi, bu Esuta t̄uru phę ekemu; bükwarupho g'ephebedua yele awa phę dobewaru eswe aswi egū; yee k'agü aphu. ³² Ekemu, Esuta t̄uru mee; ekemu k'obo-iphe purimu kabaa eshihu ike; e woru iya dee l'ekwo.

Mòdekayi akabaa ajata ęnya eje

10 ¹Eze Kuzakus̄u bya atua ekemu ge ndu bukota l'alı-eze iya g'o ha je akpaa le ndu bukube eze-ęnyimu tuje akiriko nu iya. ² Iphe-miphe, o mekotaru gude goshi g'okpehu iya habe shii; wakwapho g'o meru ge Mòdekayi bürü onye paru ęka be e dekołtaru l'ekwo akø iphe, meru l'alı ndu Peshiya; waa ndu Midiya. ³ Mòdekayi onye Jiu bürü iya no-tsotaru eze Kuzakus̄u l'okwa; bürü onye paru ęka l'ehu ndu Jiu; teme o du igwerigwe ndu Jiu, bu ęnwunna iya l'obu. O nođu anoduje eme iphe, a-dürü ndu Jiu ibe iya le ree; bya anoduje epfu iphe, e-me g'ehu du phę guu.